

51

Gener / Febrer
de 2003

BUTLLETÍ

UπC

Associació UπC

Grup de reflexió i incidència
universitària a la UPC

Diagonal, 647. ETSEIB
Associacio.UpiC@upc.es
<http://www.upc.es/upic>

Sumari:

- Editorial: Crònica de la sessió del Claustre Universitari de la UPC del 19 de desembre de 2002
- Opinió: És possible fer política de professorat amb la nova legislació universitària?
- La UPC signa el Contracte-Programa amb la Generalitat per al període 2002-2005

EDITORIAL: CRÒNICA DE LA SESSIÓ DEL CLAUSTRE UNIVERSITARI DE LA UPC DEL 19 DE DESEMBRE DE 2002

El passat 19 de desembre va tenir lloc una sessió ordinària del Claustre Universitari de la UPC convocada pel Consell de Govern provisional, a proposta del Consell de Direcció. Els **temes més importants** a tractar eren els següents:

- Renovar la Comissió d'Apel·lació.
- Presentació i debat de les línies estratègiques de govern i del pla d'actuació per al període 2002-2005.
- Revisió del calendari per a l'elaboració dels Estatuts.
- Aprovació de diversos reglaments d'unitats estructurals.

Pel que fa a la **Comissió d'Apel·lació**, varen resultar elegits els tres candidats que s'hi varen presentar: José Luis Andrés Yebra (Matemàtica Aplicada IV), Fernando Orejas Valdés (Llenguatges i Sistemes Informàtics) i José N. Roca Cladera (Construccions Arquitectòniques I).

El **tema central** de la sessió era, sens dubte, el punt 5 de l'ordre del dia, en el qual el Rector sotmetia a la consideració dels claustrals la proposta de l'equip sobre les **línies estratègiques de govern i el pla d'actuació per al període 2002-2005**. Al llarg d'uns 70 minuts, el Rector va exposar el document de referència sobre tema, el qual havia estat lliurat amb anterioritat als membres del Claustre (document 12/2002). Com a eixos fonamentals que articulen l'acció de govern, es contemplen els següents: **la preeminència dels objectius acadèmics, el compromís social, l'atenció a les persones i el bon govern**. Anem a comentar-los amb una mica més de detall.

Tot i que en conjunt i, fins i tot, un per un, poden resultar d'una certa obvietat, en el sentit de suscitar un ampli consens, el **primer dels**

eixos que articulen el pla d'actuació destaca que la nostra és una institució acadèmica que ha de definir, explicitar i organitzar els seus objectius en base, precisament, al seu caràcter acadèmic; per això, s'assenyala que la resta d'aspectes (estructurals, organitzatius, econòmics, etc.) han d'estar al servei dels objectius acadèmics, que són els fonamentals per a la institució. El **compromís social** s'entén com un enfortiment de la relació entre universitat i societat en les dues direccions, que ha de conduir cap a una contribució eficient al progrés social i tecnològic del país, possibilitar l'equilibri territorial i progressar en la socialització del coneixement; així mateix, s'espera que la societat enforteixi el seu compromís envers la universitat, dotant-la dels recursos adequats per acomplir les seves finalitats. **L'atenció a les persones** parteix de la premissa que l'actiu més important de la universitat és el conjunt de les persones que la componen i, per tant, aquestes han de tenir els recursos adequats per dur a terme les funcions que se'ls encomana i han de percebre com una realitat que les seves iniciatives són escoltades i que hi ha els canals adequats per expressar-hi els problemes que puguin sorgir. Finalment, el **model de bon govern** significa que cal estimular al màxim la participació de la comunitat en els objectius de la institució, mitjançant uns mecanismes d'informació adequats i d'uns mecanismes de participació ben articulats. A partir d'aquests eixos d'actuació, s'enuncien els diferents **plans d'actuació en cada una de les àrees de govern** (docència; doctorat, recerca i transferència de resultats; societat i territori; personal, estructura i organització), que es concreten posteriorment en un conjunt detallat d'actuacions. Podeu consultar el document complet a la nostra pàgina Web.

El **debat** que va seguir l'exposició del Rector va resultar força interessant, ja que era la primera vegada que el nou equip es sotmetia a un debat d'aquesta naturalesa davant el Claustre Universitari. Va haver-hi, com és natural, intervencions de tota mena: peticions d'aclariments i puntualitzacions, mostres de felicitació o coincidència amb el document i algunes crítiques sobre el seu contingut. Els **principals temes tractats** varen ser: petició d'informació més explícita sobre el nou campus de Diagonal-Mar, demanda sobre valoració en el professorat de l'activitat de govern o de gestió, aclariment sobre la terminologia dels cicles dels estudis, crítica per l'excessiva coincidència del pla de treball amb el programa electoral presentat el febrer/març, comentaris sobre la no existència d'una ruptura més evident amb la línia de govern de l'equip anterior, comentaris sobre les àrees o àmbits acadèmics prioritaris, crítiques a alguns aspectes del pressupost 2003 de les unitats estructurals, sol·licitud de democratització de les Escoles del CEIB, aclariments sobre política de personal acadèmic (estabilització i promoció), política a mig i llarg terminis, lideratge i internacionalització, estructura global del pressupost de la UPC, repartiment d'espais a l'edifici A0, implementació de l'encàrrec acadèmic personalitzat. Les intervencions es varen produir en dos torns de paraules, a les quals va respondre el Rector després de cada torn. Finalment, i tot que la nova legislació en matèria d'universitats no ho contempla com atribució del

Claustre Universitari, el document va ser sotmès a votació, amb el resultat de 64 vots favorables, cap en contra i 18 vots en blanc. El Rector va aclarir que el document serà presentat al Consell de Govern provisional del mes de gener.

A continuació, varen ser presentades i debatudes **tres mocions presentades** per membres del Claustre: sobre l'accident del "Prestige" i les seves catastròfiques conseqüències, sobre el pressupost de les biblioteques i una declaració sobre la cultura de la pau. Totes varen ser aprovades per consens.

Per acabar la sessió, es va tractar la **revisió del calendari** que va aprovar el Claustre per a **l'elaboració dels Estatuts**, donat els terminis del tràmit parlamentari de la LUC i es varen aprovar reglaments de diverses unitats estructurals, encara que un d'ells va ser retirat arran d'una intervenció al respecte.

La nostra **valoració d'aquesta sessió és molt positiva**, ja que constitueix la consolidació explícita de l'equip de govern i tanca el "període de prova" després d'haver guanyat les eleccions el passat 8 de març. Ara caldrà seguir amb detall la materialització de les línies i propostes de govern, cosa que farem amb l'esperit de crítica constructiva que ens ha caracteritzat sempre.

Comissió Permanent de UpiC

OPINIÓ

ÉS POSSIBLE FER POLÍTICA DE PROFESSORAT AMB LA NOVA LEGISLACIÓ UNIVERSITÀRIA?

Eusebi Jarauta

Representant del professorat al Consell de Govern provisional de la UPC

S'ha acceptat de manera generalitzada que la política de professorat és un element essencial de la política general de les universitats i, per extensió, del sistema universitari. Donada l'estructuració d'aquest sistema a tres nivells —estatal, autonòmic i propi de cada universitat— cada institució ha estat responsable de desenvolupar les competències i atribucions que li han estat reconegudes per la legislació vigent. Al llarg del temps s'ha anat constatant la importància de l'exercici més o menys encertat de la política de professorat a cada universitat, ja que aquest fet ha situat i manifestat diversos graus de problemàtica arran de situacions ben diverses a les universitats. D'altra banda, la política de professorat ha estat l'element central de les reformes legislatives empreses als darrers temps —LRU (1983) i LOU (2001)— juntament amb les de tipus estructural, organitzatiu i dels òrgans de govern.

L'element essencial per a dur a terme una política de professorat és el disseny de l'anomenada *carrera acadèmica*, que s'entén com la successió ideal o teòrica de situacions que hauria d'anar tenint un titulat novell que s'incorpora a les tasques de docència i recerca universitàries, des del

primer moment fins que assoleixi el grau o nivell màxim que estigui previst. A la UPC s'ha defensat sempre des de tots els àmbits que la carrera acadèmica ben estructurada i amb una aplicació basada amb acords amb els representants del professorat, constituïa un instrument molt valuós per assolir un objectiu prou clar: tenir un professorat de la màxima qualitat, capacitat, preparat i motivat per dur a terme correctament les seves tasques. Amb això s'assolia també un altre objectiu: el respecte que sempre ha caracteritzat la nostra universitat envers els drets laborals del professorat. És prou clar que això no ha estat per generació espontània i que, a més de la comprensió institucional més o menys decidida, la base d'aquesta situació ha estat l'existència d'una Junta de Personal amb visió acadèmica i voluntat de negociació, la qual cosa ha propiciat un pacte de base que s'ha anat desenvolupant amb acords puntuals al llarg del temps, de manera que la nostra universitat ha esdevingut en aquest tema un clar referent a nivell estatal.

Si per política de professorat s'entén definir o marcar objectius, articular procediments i tenir la capacitat suficient d'incidència i control sobre els mateixos, clarament la situació definida per la LRU i la LOU té diferències molt notables, tan notables, que cal analitzar fins a quin punt és possible a partir d'ara articular una política de professorat en el sentit clàssic del terme a la nostra universitat. I és que s'ha produït un canvi essencial: la desvinculació de la universitat convocant en la convocatòria d'una plaça de professorat universitari tan per a l'accés als cossos docents universitaris com per l'accés a figures de professorat contractat (legislades per les Comunitats Autònomes). És a dir, que a la pràctica es produeix una clara independència dels processos d'estabilització i de promoció del professorat respecte del fet que la universitat acordi o no la convocatòria de la plaça. En efecte, prenent com a referència la llei orgànica 6/2001 de 21 de desembre, d'universitats (LOU) i els dos decrets de desenvolupament apareguts hores d'ara —el reial decret 774/2002, de 26 de juliol, pel qual es regula el sistema d'habilitació nacional per a l'accés als cossos de funcionaris docents universitaris i el reial decret 1052/2002 d'11 d'octubre pel qual es regula el procediment per a l'obtenció de l'avaluació de l'Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i Acreditació (ANECA) i de la seva certificació als efectes de contractació de personal docent i investigador universitari— es constata aquesta independència que fa inútil, és a dir innecessària, qualsevol programació de convocatòries de places de professorat de la manera que es venia fent d'acord amb la LRU.

Aquest fet no és intranscendent en absolut, ans al contrari, creiem que té importants implicacions en política de professorat a les universitats. Essencialment creiem que fa impossible una previsió raonable, és a dir, definible amb criteris acadèmics i computable a efectes econòmics, del nombre de places a cobrir, ja que no es té cap garantia de l'obtenció de l'habilitació (funcionaris) ni de l'acreditació (contractats) del professorat que aspira a l'estabilització o la promoció. És més: no és impossible que l'obtinguin altres persones que les unitats estructurals responsables consideraven que la seva estabilització o promoció hauria d'esperar un cert temps ni tampoc que la obtinguin persones alienes a la pròpia universitat i per les quals aquesta no tingui gaire interès en incorporar a la plantilla, ja sigui per motius acadèmics o bé econòmics. Cal recordar que, una vegada una universitat ha convocat un concurs d'accés a plaça, aquest no pot quedar desert si no hi renuncien expressament totes les persones que hi han optat (RD 774/2002, article 17.1).

Creiem que aquesta situació cal modificar-la i que és possible fer-ho amb un acord de les universitats, les comunitats autònomes i el MECD per modificar el RD 774/2002 d'habilitació, en el sentit d'articular un procediment basat en la promoció personal per mèrits acadèmics i, per tant, de trobar una fórmula que permeti vincular les places a les universitats, que possibiliti a aquestes incidir d'alguna manera en la valoració dels concursants i que la comissió d'habilitació centri les seves actuacions en certificar que, efectivament, la persona té la solvència acadèmica suficient per accedir a la categoria a la que aspirava. Un procediment similar es podria articular en el cas del professorat contractat. Només amb una modificació d'aquesta naturalesa es pot evitar la confusió i els perjudicis que, intuïm, acompanyaran al professorat universitari i les universitats en els propers anys si no som capaços d'evitar-ho.

DECLARACIÓ PRESENTADA PER UπC AL CLAUSTRE DE LA UPC DEL 19 DE DESEMBRE (Aprovada per consens)

Els darrers dies hem assistit amb indignació als fets derivats de l'accident del vaixell "Prestige" a la vora de la costa gallega i la greu catàstrofe ecològica, econòmica i humana que aquell fet ha anat provocant. El Claustre de la UPC, en virtut de les funcions i atribucions que li reconeixen els Estatuts de la universitat i la legislació vigent, reunit en sessió ordinària el 19 de desembre de 2002, acorda:

1. Manifestar la seva consternació pel desastre ecològic que ha suposat l'arribada a la costa gallega dels hidrocarburs que transportava el petrolier "Prestige" i per les greus conseqüències mediambientals i econòmiques que ja s'han produït i les que és previsible que es produeixin en el futur, si no s'adopten mesures que ho puguin evitar.
2. Expressar la seva solidaritat amb la societat gallega i, de manera especial, a la gent de tots els pobles i ciutats costaneres que es veuen més directament afectades i que aquests dies lluiten constantment per combatre els efectes del vessament de petroli al mar que els serveix de medi de vida.
3. Instar al Consell de Direcció a liderar i coordinar totes les accions de col·laboració i solidaritat que sigui possible dur a terme des de la UPC, ja sigui a nivell de persones vinculades a camps científics relacionats amb la contaminació marítima i les ciències del mar o altres, que com a experts puguin assessorar en el seu àmbit, o bé a nivell d'afavorir la participació de persones i grups de la comunitat universitària que s'ofereixin a col·laborar en les tasques de neteja i recuperació de les costes afectades.
4. Fer públic que possiblement la situació actual no seria tan preocupant ni els efectes tan catastròfics, si en un principi s'hagués comptat amb l'assessorament que des de diverses instàncies es va oferir i que hagués pogut servir de base i suport a les decisions adoptades en la gestió de la crisi del "Prestige".
5. Declarar públicament que el model de desenvolupament tecnològic que propugna la nostra universitat té en compte que el progrés ha d'estar al servei de les persones i, per tant, ser compatible amb el respecte i la conservació del medi natural i l'aprofitament racional dels recursos naturals.
6. Reclamar als governs que cal adoptar, amb urgència i a nivell internacional, totes les mesures necessàries que impedeixin la repetició de situacions com la que s'està vivint arran de l'accident del "Prestige".

Barcelona, 19 de desembre de 2002

PREACORD SOBRE EL CONTRACTE PROGRAMA AMB EL DURSI

La nostra universitat i el DURSI han arribat a un principi d'acord sobre el contingut del Contracte-Programa, les línies generals del qual varen ser presentades el novembre pel Rector. Cal ara la ratificació dels òrgans col·legiats corresponents, cosa que es farà al llarg dels mesos de gener i febrer. En properes edicions dedicarem un espai del nostre butlletí a comentar-lo a bastament.